

ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ

Гелич Ю.О., к.ю.н., доцент, професор кафедри господарсько -правових
ННПП НАВС

Лозова Т.О., студент ННПП НАВС

Господарське законодавство є однією з найважливіших ланок правового механізму забезпечення розвитку економіки України і водночас найважливішим джерелом господарського права, як це зазначається в ст. 7 Господарського кодексу. Основними джерелами господарського права є саме закони та інші нормативні акти. Такі форми права, як звичай, судовий прецедент, у цій сфері застосовуються рідко. Нині навряд чи можна зустріти будь-яке згадування про господарське законодавство, у якому б не зазначалось про нагальність його удосконалення. Внаслідок відставання правового регулювання від стану відносин у сфері господарської діяльності Україна втрачає позитивні тенденції розвитку підприємництва, що зумовлює необхідність адекватних змін законодавства у цій сфері. Становлення національного господарського законодавства в Україні пов'язане з труднощами, спричиненими насамперед економічними та соціально -політичними факторами.

По-перше, прийняття законодавчих актів відбувається в умовах існування старого загальносоюзного законодавства, яке склалося у період панування державної власності як основи економічної системи, директивного планування та принципу демократичного централізму в керівництві економікою. Ось чому основоволожні закони у галузі економіки одразу ж після набрання чинності вступили у суперечність з чинним законодавством.

По -друге, деякі з прийнятих нормативних актів (закони України «Про цінні папери і фондовий ринок», «Про селянське (фермерське) господарство», укази Президента України «Про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії») на момент прийняття були розраховані на регулювання неіснуючих або малорозвинених суспільних відносин. А оскільки будь-який закон покликаний регулювати конкретні, а не абстрактні відносини, виникли труднощі як з дією прийнятих, так і з прийняттям нових нормативних актів (як це було з антимонопольним законодавством та законодавством про приватизацію). Крім того, відсутність чіткої і однозначної концепції побудови ринкової економіки в Україні іноді ставить законодавця у складне становище у ході розробки та прийняття законопроектів, спричиняє невизначеність та очікування природного розвитку подій. Головним завданням сучасних вчених - юристів та органів влади є гармонізація норм ГК України та ЦК України, а також їх подальша кодифікація та уніфікація. Реформоване господарське законодавство повинно бути професійним та змістовним, легким для сприйняття суб'єктами господарювання. Воно повинно не тільки стимулювати та заохочувати підприємців у добровільному порядку виконувати вимоги норм, але ще має створювати економічну зацікавленість у правомірній поведінці та у сумлінному здійсненні господарської діяльності.